

Aftale mellem regeringen (Venstre og Konservative)
Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti
og Det Radikale Venstre om:

Opfølgning på globaliseringsaftalerne
(1. marts 2008)

Aftale om opfølgning på globaliseringsaftalerne

Generelt

I *Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden* af 20. juni 2006 mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre er parterne enige om at afsætte 39 mia. kr. i en Globaliseringspulje i 2007-2012 for at gøre Danmark til et førende vækst-, viden- og iværksættersamfund.

Parterne er også enige om i fællesskab at udmønte Globaliseringspuljen i de kommende år i forbindelse med de årlige finanslovsforhandlinger.

Under finanslovsforhandlingerne for 2008 har aftaleparterne fulgt op på en række konkrete emner i velfærdsaftalen og i partiernes *Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen* af 2. november 2006. Derudover har parterne konstateret, at der først er frie midler til fordeling i Globaliseringspuljen igen i 2009.

Desuden er parterne enige om at fortsætte forhandlingerne om udmøntning af Globaliseringspuljen til efteråret i forbindelse med forhandlingerne om finansloven for 2009.

Aktivitetudviklingen på uddannelserne

Aftaleparterne har sat sig to ambitiøse uddannelsesmål:

- Mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010, og mindst 95 pct. i 2015.
- Mindst 50 pct. af alle unge skal have en videregående uddannelse i 2015 samtidig med, at færdiggørelsesalderen reduceres.

Gennemførelsen af disse ambitiøse mål vil medføre et betydeligt meroptag og en øget gennemførelse på uddannelserne. Med henblik på at kunne finansiere denne meraktivitet på uddannelserne blev der i globaliseringsaftalen afsat ca. 0,2 mia. kr. i 2007 og ca. 0,5 mia. kr. i 2008. I de følgende år stiger de afsatte midler til flere i uddannelse yderligere.

De aktuelle skøn over meraktiviteten på uddannelserne i 2007 og 2008 indikerer, at de afsatte bevillinger til meroptag på ungdomsuddannelserne og på de videregående uddannelser vil blive brugt fuldt ud. Der foreligger endnu ikke endelige aktivitets- og regnskabstal for 2007.

Til efteråret vil parterne drøfte finansieringen af meroptaget på uddannelserne med udgangspunkt i de endelige aktivitets- og regnskabstal for 2007 og de nye prognoser for 2008 og 2009. Det vil ske i forbindelse forhandlingerne om finansloven for 2009.

Voksen- og efteruddannelse

Af Globaliseringsaftalerne fremgår det, at parterne skal drøfte de konkrete vilkår for udbetaling af puljen på 1 mia. kr. til finansiering af øgede offentlige driftsudgifter til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelsesområde.

I efteråret 2007 har regeringen indgået en aftale med arbejdsmarkedets parter om at styrke det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde til og med erhvervsuddannelsesniveaue. Trepartsaftalen indeholder bl.a. anbefalinger om udmøntningen af den midlertidige pulje på 1 mia. kr. til mere aktivitet på de erhvervsrettede voksen- og efteruddannelser, om takstforhøjelser på 80 mio. kr. årligt fra 2008-2010 samt om mere fleksible udbudsvilkår for uddannelsesinstitutionerne. Indholdet i trepartsaftalen er gengivet i bilag 1.

På baggrund af drøftelserne af trepartsaftalen er aftaleparterne enige om at mødes i efteråret 2008 for at tage stilling til, om styring og vilkår for udbud af arbejdsmarkedsuddannelserne skal justeres. Parterne vil i 2009 gøre status over den samlede voksen- og efteruddannelsesindsats, herunder resultaterne af udvalgsarbejdet om deltagerstøtten på det erhvervsrettede område med henblik på at målrette de offentlige midler.

Arbejdsgivernes Elevrefusion

Målet om, at alle unge skal have en ungdomsuddannelse, forudsætter, at der kan tilvejebringes de nødvendige praktikpladser. Aftaleparterne følger derfor nøje udviklingen i antallet af praktikpladser og sammenholder den med udviklingen i antallet af unge, der reelt mangler en praktikplads.

Endvidere har partierne iværksat en undersøgelse af, om der er behov for ændringer i den eksisterende AER-ordning. Undersøgelsen er gennemført.

Aftaleparterne fortsætter drøftelserne om AER, når de endelige regnskabstal for 2007 foreligger, idet disse oplysninger vil have betydning for vurderingen af, hvorledes AER-ordningens økonomiske incitamenter virker.

Omlægning af universiteternes taxametertilskud

I Globaliseringsaftalerne er der enighed mellem parterne om, at de studerende skal hurtigere gennem uddannelserne. De danske unge starter sent på at uddanne sig og er lang tid om det.

Der er også enighed om, at universiteterne skal skabe bedre sammenhæng mellem undervisningens tilrettelæggelse og de studerendes forudsætninger og engagement, så de faktiske studietider nærmer sig de normerede studietider. Denne udvikling kan understøttes positivt gennem taxametersystemet.

Med dette udgangspunkt har parterne drøftet en omlægning af taxametersystemet.

Mellem regeringen og Socialdemokraterne (universitetsforligskredsen) og med tilslutning fra Dansk Folkeparti er det aftalt at indføre en bonusordning, der giver universiteterne incitament til, at de unge kommer hurtigere gennem uddannelserne. Ordningen medfører, at

- Universiteterne får en bachelorbonus for hver studerende, som består bacheloruddannelsen inden for normeret tid plus ét år, og
- Universiteterne får en kandidatbonus for hver studerende, som består kandidatuddannelsen på normeret tid.

Bonusmodellen finansieres af universiteternes omstillingspulje og medfører således ikke træk på Globaliseringspuljen. Parterne er enige om at iværksætte bonusordningen med virkning fra 2009.

Det Radikale Venstre er indforstået med, at aftalen indgås, fordi den finansieres uden for Globaliseringspuljen, men har ikke tilsluttet sig modellen.

Overgang til fuld omkostningsdækning af forskningstilskud (nyt forskningsoverhead)

I Globaliseringsaftalerne er det forudsat, at der gennemføres en reform af overheadordningen, der skal sikre dækning af følgeudgifterne for forskningsprojekter i konkurrencestrengen.

Formålet med reformen er at opnå en mere gennemsigtig og fair styring af forskningsudgifterne. Med reformen vil det forskningsråd eller den fond, der har ansvaret for at uddele en forskningsbevilling, også skulle betale de fulde omkostninger til de forskningsprojekter, som der gives bevilling til. Dermed kan et forskningsråd eller en fond ikke overvælde omkostninger på universiteterne. På denne måde får universiteterne fuld rådighed over egne forskningsbevillinger.

Forligsparterne er enige om at gennemføre overgangen til fuld omkostningsdækning i to etaper.

Første etape gennemføres i 2008, hvor der indføres en generel overheadsats på 35 pct. på forskningstilskud i konkurrencestrengen. Omlægningen finansieres af eksisterende forskningsmidler, herunder det nuværende overhead på 20 pct., det nuværende bygningsoverhead på 12,65 pct. samt yderligere 2,35 pct., der primært finansieres af universiteternes omstillingsreserve og forskningsrådene.

Anden etape aftales i forbindelse med udmøntningen af forskningsbevillinger fra globaliseringspuljen til efteråret i forbindelse med FL09-forhandlingerne. I anden etape fastsættes den endelige overheadsats, der skal gælde fra 2009 og fremover.

Fællesuddannelser

Flere unge skal have mulighed for at tage studieophold af høj kvalitet i udlandet. Et af de initiativer, som parterne har aftalt for at styrke internationaliseringen, består i at etablere fællesuddannelser mellem danske videregående uddannelsesinstitutioner og uddannelsesinstitutioner i udlandet.

Etablering af fællesuddannelser kræver en aftale mellem flere videregående uddannelsesinstitutioner fra flere forskellige lande om et fælles studieprogram, fælles markedsføring, fælles optag og fælles gennemførelse.

I aftalen om udmøntning af Globaliseringspuljen er der afsat i alt 8 mio. kr. i 2008 og 26 mio. kr. i 2009 til fællesuddannelser, herunder til etablering og markedsføring af fællesuddannelser og parallelførøb, der skal medvirke til, at de videregående uddannelsesinstitutioner i højere grad vil deltage i fællesuddannelser.

Aftaleparterne er enige om at fordele bevillingen på 8 mio. kr. i 2008 og 26 mio. kr. i 2009 (2008-priser) med 1/3 til uddannelser under Undervisningsministeriet og med 2/3 til uddannelser under Videnskabsministeriet.

Træk på Globaliseringspuljen afledt af trepartsaftalerne og voksenlærlingeordningen

I Globaliseringsaftalerne indgår målsætningen om, at mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010, og mindst 95 pct. i 2015. For at nå denne målsætning blev der afsat midler til at øge kapaciteten til en øget uddannelsesaktivitet i ungdomsuddannelserne. Det fremgår af aftalen:

”Der afsættes således ressourcer til at imødekomme fremadrettet stigende uddannelsesaktivitet på ungdomsuddannelser efter 2006. Konkret afsættes midler til undervisningskapacitet, stigende SU- og godtgørelsesudgifter mv., som skyldes øget elevtilgang, forbedret fastholdelse af elever i ungdomsuddannelserne, samt øget studieaktivitet pr. elev.”

I lyset af genoptagelse og udvidelse af voksenlærlingeordningen med 1.500 nye voksenlærlinge i medfør af aftalen om jobplanen afsættes som en del af globaliseringspuljen på § 35.11.05 en særskilt underkonto til finansiering af merudgifterne til drift som følge heraf. Der afsættes i alt 154 mio. kr. i perioden 2008-2011.

I lyset af globaliseringsforligskredsens drøftelser om finansiering af den øgede aktivitet, der følger af trepartsinitiativet vedrørende opkvalificering af 15.000 ikke-faglærte personer, afsættes endvidere en særskilt reserve på i alt 199 mio. kr. i perioden 2008-2011. Reserven anvendes til at finansiere et eventuelt merforbrug til ungdomsuddannelser og videregående uddannelser ud over aktivitetsreserven i Globaliseringspuljen.

Regeringen afrapporterer årligt en status for opfyldelse af målsætningerne om, at mindst 95 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015, og mindst 50 pct. af alle unge skal gennemføre en videregående uddannelse i 2015. Heri

indgår analyser af blandt andet forskellige aldersgruppers uddannelsesfrekvens. Af-rapporteringen sker på baggrund af beregningsprincipperne i Undervisningsministe-riets profilmodel.

Regeringen vil i efteråret 2008 tage initiativ til en drøftelse af regnskabstallene mv. for 2007. Regeringen vil udarbejde et oplæg herom.

Initiativer, der med henblik på understøttelse af 50- og 95 pct.-målsætningerne di- rekte sigter på at øge optaget på uddannelserne, og som derved indebærer et større træk på globaliseringspuljens aktivitetsreserve, drøftes i forligskredsen, før de beslut- tes endeligt. Regeringen orienterer løbende forligskredsen om initiativer, der iværk- sættes med henblik på ovenstående.

Midler til efteruddannelse af lærere

I henhold til Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen af den 2. november 2006 er afsat i alt 70 mio. kr. i 2007 og 80 mio. kr. i 2008 til efteruddannelse af lærere på erhvervsuddannelserne og de mellemlange videregående uddannelser, herunder sær- ligt lærere på læreruddannelsen og pædagoguddannelsen.

Aftalepartierne (regeringen, S, DF og RV) er enige om, at midlerne i 2008 inklusiv uforbrugte midler fra 2007 udmeldes til de enkelte institutioner efter objektive krite- rier med henblik på efteruddannelsesaktiviteter.

Aftalepartierne er endvidere enige om, at der ultimo 2008 udarbejdes en redegørelse for den gennemførte efteruddannelsesaktivitet. Redegørelsen vil bygge på indberet- ninger fra de enkelte institutioner om efteruddannelsesaktiviteten fordelt på arbejds- tid og fritid, herunder de enkelte institutioners udnyttelse af de overenskomstmæssige rammer for tilrettelæggelse af efteruddannelsesaktiviteter på det pågældende ud- dannelsesområde.

Redegørelsen vil danne grundlag for udmøntningen af de afsatte efteruddannelses- midler (i alt 105 mio.kr.) til de enkelte institutioner i 2009.